

ՈՒՂԵԿՑՈՐԴՆԵՐԻ ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԸ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն Հավելված 10-ում օգտագործվում են հետևյալ հիմնական հասկացությունները՝

1) **հանձնաժողով՝** Զբոսաշրջության կոմիտեի նախագահի հրամանով ստեղծված կոլեգիալ մարմին, որը սույն Հավելված 10-ով սահմանված ընթացակարգերի պահպանմամբ կայացնում է սույն Հավելված 10-ով նախատեսված որոշումները.

2) **ենթահանձնաժողով՝** Զբոսաշրջության կոմիտեի նախագահի հրամանով ստեղծված կոլեգիալ մարմին, որը գործնական քննություն անցկացնելու միջոցով ստուգում և գնահատում է սույն Հավելված 10-ով սահմանված կանոնավոր ընթացակարգով ուղեկցորդ որակավորվելու համար դիմող թեկնածուի համապատասխանությունը սույն որոշմամբ հաստատված Հավելված 9-ի 5-րդ կետի 1-ին ենթակետի «բ-ը» պարբերություններով սահմանված հատուկ պահանջներին և, ըստ վերաբերելիության, սույն որոշմամբ հաստատված Հավելված 9-ի 3-րդ գլխով սահմանված լրացուցիչ պահանջներին.

3) **գործնական քննություն՝** ենթահանձնաժողովի կողմից նախապես մշակված ծրագրով իրական կյանքի իրավիճակի կեղծագործում (սիմուլացիա), որի ընթացքում թեկնածուն, հանդես գալով ուղեկցորդի դերում, նախապես մշակված ծրագրին համապատասխան ցուցադրում է իր հմտությունները և կարողությունները և որի միջոցով ստուգվում են թեկնածուի համապատասխանությունը որոշմամբ հաստատված Հավելված 9-ի 5-րդ կետի 1-ին ենթակետի «բ-ը» պարբերություններով սահմանված հատուկ պահանջներին և, ըստ վերաբերելիության, սույն որոշմամբ հաստատված Հավելված 9-ի 3-րդ գլխով սահմանված լրացուցիչ պահանջներին:

4) **թեկնածու**՝ սույն որոշմամբ հաստատված Հավելված 9-ի 1-ին կետի 1-ին ենթակետով նախատեսված ֆիզիկական անձ.

5) **լեզվական հմտություն**՝ սույն որոշմամբ հաստատված Հավելված 9-ի 5-րդ կետի 1-ին ենթակետի «ա» պարբերությամբ սահմանված հմտություն:

2. Սույն Հավելված 10-ում օգտագործված այլ հասկացություններն ունեն «Զբոսաշրջության մասին» օրենքում կիրառվող նշանակությունը:

2. ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԵՐԸ ԵՎ ՈՐԱԿԱՎՈՐՎՈՂ

ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԻ ԽՄԲԵՐԸ

3. Թեկնածուի որակավորումն անցկացվում է հետևյալ ընթացակարգերով՝

1) պարզեցված ընթացակարգ.

2) արագացված ընթացակարգ.

3) կանոնավոր ընթացակարգ:

4. Պարզեցված ընթացակարգով որակավորվում է սույն որոշմամբ հաստատված Հավելված 11-ի 3-րդ կետի 1-ին ենթակետով նախատեսված ժամկետով վերապատրաստման դասընթացով վերապատրաստված թեկնածուն:

5. Արագացված ընթացակարգով որակավորվում են՝

1) Կառավարության 2004 թվականի հունիսի 10-ի «Զբոսավարի և ուղեկցորդի գործունեության լիցենզավորման կարգը և լիցենզիայի ձևը հաստատելու մասին» թիվ 945-Ն որոշման հիման վրա ուղեկցորդի լիցենզիա ստացած թեկնածուն.

2) ուղեկցորդի մասնագիտական աշխատանքային ստաժ ունեցող թեկնածուն, եթե թեկնածուն դիմելու պահին բավարարում է սույն որոշմամբ հաստատված Հավելված 9-ի 5-6-րդ կետերով սահմանված ուղեկցորդի որակավորման ընդհանուր և հատուկ պահանջները, և սույն որոշմամբ հաստատված Հավելված 9-ի 7-8-րդ կետերով սահմանված ուղեկցորդի որակավորման լրացուցիչ պահանջները.

3) Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան միջազգային պայմանագրերով օտարերկրյա պետությունում ուղեկցորդի գործունեություն իրականացրած թեկնածուները, ովքեր տվյալ օտարերկրյա պետության իրավասու մարմնից

ստացել են ուղեկցորդի որակավորում կամ տվյալ օտարերկրյա պետության կողմից տրված ուղեկցորդի գործունեության լիցենզիա, հավաստագրում կամ պետության կողմից այլ ձևով ճանաչված համարժեք հավատարմագրում:

6. Կանոնավոր ընթացակարգով որակավորվում է ուղեկցորդի գործունեության այն թեկնածուն, որը չի համապատասխանում կամ պարզեցված կամ արագացված ընթացակարգերի համար սահմանված պահանջներին կամ եթե թեկնածուն ցանկություն է հայտնել կանոնավոր ընթացակարգով որակավորվելու համար:

3. ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԻՑ ՊԱՀԱՆՋՎՈՂ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԸ ԵՎ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

7. Անկախ ընթացակարգի տեսակից, թեկնածուն էլեկտրոնային եղանակով tourism.gov.am հասցեով գործող հարթակի միջոցով (իսկ էլեկտրոնային եղանակով ներկայացնելու անհնարինության դեպքում թղթային տարբերակով) Կոմիտե է ներկայացնում հետևյալ փաստաթղթերը և տեղեկատվությունը՝

- 1) սույն որոշմամբ հաստատված Հավելված 18-ով հաստատված լրացված դիմում,
- 2) անձը հաստատող փաստաթղթի լուսապատճենը կամ թղթային տարբերակով ներկայացնելու դեպքում՝ պատճենը,
- 3) դիմելու պահին նախորդող 6 ամսվա ընթացքում արված 3սմ x 4սմ չափի երկու նույնական գունավոր լուսանկար ՋՓԵԳ (JPEG) կամ ՓԻԴԻԷՖ (PDF) ձևաչափով կամ թղթային տարբերակով ներկայացնելու դեպքում՝ թղթային գունավոր լուսանկար,
- 4) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի չհանդիսացող թեկնածուի դեպքում՝ հայերենի իմացությունը հաստատող կրթական հաստատությունից ստացված փաստաթուղթ կամ հայերենով որևէ թեմայի ներկայացմամբ կարճ տեսահոլովակ՝ առավելագույնը հինգ րոպե տևողությամբ կամ Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված և գործող զբոսավարների ներկայացուցչական գործառույթներ իրականացնող հասարակական միավորումների տեղեկանք,

5) Հայաստանի Հանրապետությունում գործող բժշկական հաստատությունից տեղեկանք սույն որոշմամբ հաստատված Հավելված 9-ի 4-րդ կետի 4-րդ ենթակետով նախատեսված հիվանդություններ չունենալու մասին,

6) «պետական տուրքի վճարման անդորրագրի պատճենը՝ «Պետական տուրքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված չափով»:

8. Ի լրումն սույն Հավելված 10-ի 7-րդ կետով սահմանված փաստաթղթերի՝ սույն Հավելված 10-ի 4-րդ կետի հիման վրա պարզեցված ընթացակարգով որակավորվող թեկնածուն Կոմիտե է ներկայացնում սույն որոշմամբ հաստատված Հավելված 11-ի 3-րդ կետի 1-ին ենթակետով նախատեսված վերապատրաստման դասընթացն ավարտելու մասին ավարտական վկայական իր ներդիրով:

9. Ի լրումն սույն Հավելված 10-ի 7-րդ կետով սահմանված փաստաթղթերի՝ սույն Հավելված 10-ի 5-րդ կետի 1-ին ենթակետի հիման վրա արագացված ընթացակարգով որակավորվող թեկնածուն Կոմիտե է ներկայացնում՝

1) սույն որոշմամբ հաստատված Հավելված 11-ի 3-րդ կետի 2-րդ ենթակետով նախատեսված վերապատրաստման դասընթացն ավարտելու մասին ավարտական վկայական իր ներդիրով,

2) Կառավարության 2004 թվականի հունիսի 10-ի «Զբոսավարի և ուղեկցորդի գործունեության լիցենզավորման կարգը և լիցենզիայի ձևը հաստատելու մասին» թիվ 945-Ն որոշման հիման վրա ուղեկցորդի լիցենզիայի պատճենը:

10. Ի լրումն սույն Հավելված 10-ի 7-րդ կետով սահմանված փաստաթղթերի՝ սույն Հավելված 10-ի 5-րդ կետի 2-րդ ենթակետի հիման վրա արագացված ընթացակարգով որակավորվող թեկնածուն Կոմիտե է ներկայացնում՝

1) սույն որոշմամբ հաստատված Հավելված 11-ի 3-րդ կետի 3-րդ ենթակետով նախատեսված վերապատրաստման դասընթացն ավարտելու մասին ավարտական վկայական իր ներդիրով,

2) Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված և գործող ուղեկցորդների ներկայացուցչական գործառույթներ իրականացնող հասարակական միավորներից մեկին՝ մինչև սույն որոշումն ուժի մեջ մտնելը անդամ հանդիսանալու

վերաբերյալ տեղեկանք տվյալ հասարակական միավորումից, որում առնվազն պետք է նշված լինեն՝

ա. հասարակական միավորին թեկնածուի անդամակցելու ամիսը, տարին, ամսաթիվը,

բ. անդամությունը կասեցված կամ դադարեցված լինելու կամ չլինելու մասին տեղեկություններ, իսկ անդամության ամբողջ ժամանակահատվածի որևէ միջակայքում կասեցված լինելու դեպքում՝ տեղեկություն կասեցման ժամանակահատվածը,

գ. որպես հասարակական միավորի անդամ՝ այդ միավորի կանոնադրությամբ նախատեսված թեկնածուին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկված լինելու կամ այդպիսի պատասխանատվության ենթարկված չլինելու մասին տեղեկություն: Թեկնածուին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկված լինելու դեպքում՝ կարգապահական խախտման հիմքը և նկարագիրը,

դ. թեկնածուի ունակությունը պահպանելու քաղաքակիրթ վարվեցողության և համընդհանուր ընդունելի էթիկայի նորմերին համապատասխանությունը,

ե. թեկնածուի կողմից ուղեկցորդի գործառույթներ իրականացնելու փաստը՝ նշելով ժամկետը և գործառույթների մանրամասն նկարագրությունը:

11. Ի լրումն սույն Հավելված 10-ի 7-րդ կետով սահմանված փաստաթղթերի՝ սույն Հավելված 10-ի 5-րդ կետի 3-րդ ենթակետի հիման վրա արագացված ընթացակարգով որակավորվող թեկնածուն Կոմիտե է ներկայացնում՝

1) սույն որոշմամբ հաստատված Հավելված 11-ի 3-րդ կետի 3-րդ ենթակետով նախատեսված վերապատրաստման դասընթացն ավարտելու մասին ավարտական վկայական իր ներդիրով,

2) Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան միջազգային պայմանագրերի անդամ պետության իրավասու մարմնից ստացած ուղեկցորդի որակավորման, լիցենզիայի կամ տվյալ պետության կողմից այլ ձևով ճանաչված համարժեք հավատարմագրման պատճենը և նոտարական կարգով վավերացված հայերեն թարգմանությունը,

3) առնվազն 1, սակայն ոչ ավել, քան 3 տեղեկանք Հայաստանի Հանրապետությունում կամ Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան միջազգային պայմանագրերի անդամ օտարերկրյա պետությունում գրանցված և գործող զբոսաշրջային գործունեության սուբյեկտից, որում առնվազն ներկայացված են հետևյալ տեղեկությունները՝

ա. թեկնածուի ունակությունը պահպանելու քաղաքակիրթ վարվեցողության և համընդհանուր ընդունելի էթիկայի նորմերին համապատասխանությունը,

բ. թեկնածուի հետ նախկինում ունեցած իրավահարաբերության բնույթը և տևողությունը,

գ. աշխատանքային կամ ծառայությունների մատուցման պայմանագրով թեկնածուին նախկինում որպես ուղեկցորդ ներգրավելու մասին տեղեկություններ՝ նշելով ներգրավելու տևողությունը (ըստ օրերի, ամիսների, տարիների),

դ. զբոսաշրջիկների կողմից թեկնածուի վերաբերյալ ներկայացված բողոքների կամ դրանց բացակայության մասին տեղեկություններ: Բողոքների առկայության դեպքում տրվում է բողոքի հիմքը և զբոսաշրջային գործակալի կամ օպերատորի կողմից ձեռնարկված միջոցառումների նկարագրությունը:

12. Կանոնավոր ընթացակարգով դիմողները կարող են դիմել որակավորման գործնական քննությունը դրական ստանալուց հետո:

13. Սույն գլխով նախատեսված որակավորվող թեկնածուների խմբերի փաստաթղթերում թերությունների առկայության պարագայում այդ փաստաթղթերը Կոմիտե ներկայացնելու օրվանից հետո 7 աշխատանքային օրվա ընթացքում Կոմիտեն էլեկտրոնային փոստի միջոցով թեկնածուին ծանուցում է ներկայացված փաստաթղթերում առկա թերությունների մասին և առաջարկում 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում լրացնել փաստաթղթերը, տեղեկությունները կամ շտկել դրանցում տեղ գտած թերությունները:

14. Սույն հավելվածի 13-րդ կետով սահմանված Կոմիտեի առաջարկը թեկնածուի կողմից համարվում է մերժված, եթե թեկնածուն էլեկտրոնային փոստի միջոցով հրաժարվում է լրացնել փաստաթղթերը, տեղեկությունները կամ շտկել դրանցում

տեղ գտած թերությունները կամ առաջարկը թողնում է անարձագանք: Լրացուցիչ փաստաթղթեր ներկայացնելու դեպքում փաստաթղթերի ներկայացման ժամկետի հաշվարկը սկսում է լրացված փաստաթղթի ներկայացման օրվանից:

4. ՊԱՐԶԵՑՎԱԾ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳՈՎ ՈՐԱԿԱՎՈՐՈՒՄԸ

15. Պարզեցված ընթացակարգով թեկնածուի որակավորումն անցկացվում է.

1) սույն որոշմամբ նախատեսված ուղեկցորդի որակավորման պահանջներին թեկնածուի համապատասխանությունը հավաստող սույն որոշմամբ հաստատված Հավելված 11-ի 3-րդ կետի 1-ին ենթակետով նախատեսված վերապատրաստման դասընթացի արդյունքում տրամադրված վկայականի և դրա ներդրի պատճենների կամ տեսաներածված պատճենների ստուգման միջոցով,

2) հանձնաժողովի կողմից թեկնածուի հետ հարցազրույցի միջոցով, եթե սույն կետի 1-ին ենթակետով նախատեսված ստուգման կամ Կոմիտեի աշխատակցի կողմից համապատասխան վերապատրաստման դասընթացի մշտադիտարկման արդյունքում դասընթացի կամ տվյալ թեկնածուի հմտությունների կամ գիտելիքների՝ սույն որոշմանը համապատասխանությունը ոչ բավարար գնահատելու արդյունքներով Կոմիտեի նախագահը թեկնածուի համապատասխանությունը ուղեկցորդի որակավորման պահանջներին գնահատել է ոչ բավարար:

16. Սույն Հավելված 10-ի 15-րդ կետի 1-ին ենթակետով նախատեսված ստուգումն իրականացնում է Կոմիտեի նախագահը թեկնածուի կողմից սույն Հավելված 10-ի 3-րդ գլխով նախատեսված փաստաթղթերի վերջնական փաթեթը ստանալու օրվանից 7 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

17. Սույն Հավելված 10-ի 15-րդ կետի 1-ին ենթակետով նախատեսված ստուգման արդյունքներով Կոմիտեի նախագահը կայացնում է հետևյալ որոշումներից մեկը՝

1) հաստատել թեկնածուի համապատասխանությունը ուղեկցորդի որակավորման պահանջներին և տրամադրել ուղեկցորդի որակավորում.

2) թեկնածուի համապատասխանությունը ուղեկցորդի որակավորման պահանջներին համարել ոչ բավարար և հարցազրույց անցնելու համար թեկնածուին հրավիրել հարցազրույցի.

3) հաստատել թեկնածուի անհամապատասխանությունը ուղեկցորդի որակավորման պահանջներին և մերժել որակավորման տրամադրումը:

18. Սույն Հավելված 10-ի 17-րդ կետի 2-րդ ենթակետով սահմանված որոշման հիման վրա կազմակերպվում է թեկնածուի հետ հարցազրույցը:

5. ԱՐԱԳԱՑՎԱԾ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳՈՎ ՈՐԱԿԱՎՈՐՈՒՄԸ

19. Արագացված ընթացակարգով ուղեկցորդի որակավորման համար դիմած թեկնածուի որակավորումն անցկացվում է՝

1) Կոմիտեի կողմից սույն որոշմամբ նախատեսված ուղեկցորդի որակավորման պահանջներին թեկնածուի համապատասխանությունը հավաստող սույն որոշմամբ հաստատված Հավելված 11-ի 3-րդ կետի, ըստ վերաբերելիության, 2-րդ կամ 3-րդ ենթակետերով նախատեսված վերապատրաստման դասընթացի արդյունքում տրամադրված վկայականի և դրա ներդիրի պատճենների կամ տեսաներածված պատճենների ստուգման միջոցով,

2) հանձնաժողովի կողմից թեկնածուի հետ հարցազրույցի միջոցով, եթե սույն կետի 1-ին ենթակետով նախատեսված ստուգման կամ Կոմիտեի աշխատակցի կողմից համապատասխան վերապատրաստման դասընթացի մշտադիտարկման արդյունքում դասընթացի կամ տվյալ թեկնածուի հմտությունների կամ գիտելիքների՝ սույն որոշմանը համապատասխանությունը ոչ բավարար գնահատելու արդյունքներով Կոմիտեի նախագահը թեկնածուի համապատասխանությունը ուղեկցորդի որակավորման պահանջներին գնահատել է ոչ բավարար:

20. Սույն Հավելված 10-ի 19-րդ կետի 1-ին ենթակետով նախատեսված ստուգումն իրականացնում է Կոմիտեն թեկնածուի կողմից սույն Հավելված 10-ի 3-րդ գլխով նախատեսված փաստաթղթերի վերջնական փաթեթը ստանալու օրվանից 7 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

21. Սույն Հավելված 10-ի 19-րդ կետի 1-ին ենթակետով նախատեսված ստուգման արդյունքներով հանձնաժողովը կայացնում է հետևյալ որոշումներից մեկը՝

1) հաստատել թեկնածուի համապատասխանությունը ուղեկցորդի որակավորման պահանջներին և տրամադրել ուղեկցորդի որակավորում.

2) հաստատել թեկնածուի համապատասխանությունը սույն որոշմամբ հաստատված ուղեկցորդի որակավորման ընդհանուր պահանջներին և հրավիրել թեկնածուին անցնելու հարցազրույց՝ սույն որոշման հավելված 9-ով սահմանված հատուկ կամ լրացուցիչ պահանջներին համապատասխանությունը գնահատելու համար.

3) հաստատել թեկնածուի համապատասխանությունը սույն որոշմամբ հաստատված ուղեկցորդի որակավորման ընդհանուր պահանջներին և հրավիրել թեկնածուին անցնելու գործնական քննություն և հարցազրույց՝ սույն որոշման հավելված 9-ով սահմանված հատուկ կամ լրացուցիչ պահանջներին համապատասխանությունը գնահատելու համար.

4) հաստատել թեկնածուի անհամապատասխանությունը ուղեկցորդի որակավորման պահանջներին և մերժել որակավորման տրամադրումը:

22. Սույն Հավելված 10-ի 21-րդ կետի 2-3-րդ ենթակետերով սահմանված որոշման հիման վրա Կոմիտեի նախագահը կազմակերպում է թեկնածուի հետ հարցազրույցը՝ հարցն ընդգրկելով հանձնաժողովի առաջիկա նիստի դեռևս չլրացված նիստի օրակարգ: Հանձնաժողովի նիստի օրակարգը ձևավորելիս հանձնաժողովի նիստի օրակարգ են ներառվում ըստ ժամանակագրության առավել վաղ դիմած թեկնածուների հարցերը:

6. ԿԱՆՈՆԱՎՈՐ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳՈՎ ՈՐԱԿԱՎՈՐՈՒՄԸ

23. Կանոնավոր ընթացակարգով թեկնածուի որակավորումն անցկացվում է երկու փուլով՝

- 1) գործնական քննություն,
- 2) հարցազրույց (բանավոր փուլ):

24. Գործնական քննությունը կազմակերպելու համար Կոմիտեի նախագահի հրամանով նախապես ստեղծվում է ենթահանձնաժողով, որը բաղկացած է 10 անդամից՝

- 1) Կոմիտեի 3 աշխատող,

2) Հայաստանի Հանրապետության փրկարար ծառայությունից 2 լեռնափրկարար և 1 առաջին օգնության ու անվտանգության հրահանգիչ,

3) զբոսաշրջության ոլորտի 1 մասնագետ,

4) հոգեբանության գիտական կոչում ունեցող 1 գիտնական հոգեբան,

5) Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված և գործող ուղեկցորդների ներկայացուցչական գործառույթներ իրականացնող հասարակական միավորներից՝ 2 անդամ:

25. Ենթահանձնաժողովի անդրանիկ կազմը հաստատվում է Կոմիտեի նախագահի հրամանով սույն որոշումն ընդունվելուց հետո 3 ամսվա ընթացքում: Հրամանում նշվում է ենթահանձնաժողովի յուրաքանչյուր անդամի նշանակման ժամկետը:

26. Ենթահանձնաժողովի անդամի նշանակման ժամկետը չի կարող գերազանցել 2 տարին, բացառությամբ Կոմիտեի նախագահի, նրան ի պաշտոնե փոխարինող անձի կամ Կոմիտեի աշխատողների, ում համար նշանակման ժամկետի սահմանափակում չի կիրառվում:

27. Ենթահանձնաժողովի կազմը, անդամների նշանակման ժամկետը և այլ փոփոխությունները հաստատվում են Կոմիտեի նախագահի հրամանով: Կոմիտեի նախագահի պարտականությունն է ապահովել, որ ենթահանձնաժողովը մշտապես համալրված լինի սույն Հավելված 10-ի 24-րդ կետով նախատեսված քանակի անդամներով:

28. Ենթահանձնաժողովի անդամները չեն կարող լինել հանձնաժողովի անդամ, բացառությամբ Կոմիտեի նախագահի և Կոմիտեի աշխատողների:

29. Կոմիտեի նախագահը կամ նրան ի պաշտոնե փոխարինող անձը հանդիսանում է ենթահանձնաժողովի մշտական անդամ և ղեկավարում է ենթահանձնաժողովը:

30. Ենթահանձնաժողովը գնահատում է սույն որոշմամբ հաստատված Հավելված 9-ի 5-րդ կետի 1-ին ենթակետի «բ-ը» պարբերություններով սահմանված հատուկ պահանջներին և, ըստ վերաբերելիության, սույն որոշմամբ հաստատված Հավելված 9-ի 3-րդ գլխով սահմանված լրացուցիչ պահանջներին համապատասխանությունը գործնական պարապմունք անցկացնելու միջոցով:

31. Գործնական քննությանը մասնակցելու համար թեկնածուները պետք է նախապես հերթագրվեն: Թեկնածուները կարող են հերթագրվել՝ Կոմիտեի պաշտոնական էլեկտրոնային հասցեին գործնական քննությանը մասնակցելու ցանկության մասին գրություն ուղարկելով կամ Կոմիտեի պաշտոնական ինտերնետային կայքում նշված հեռախոսահամարով տեղեկացնելով գործնական քննությանը մասնակցելու ցանկության մասին: Հերթագրվելուց հետո առնվազն 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում Թեկնածուն Կոմիտեի կողմից ստանում է տեղեկատվություն գործնական քննության օրվա և ժամի մասին էլեկտրոնային փոստի իր հասցեին ուղարկված գրությամբ և հեռախոսազանգի միջոցով:

32. Թեկնածուի գրավոր համաձայնությամբ գործնական քննության ընթացքը կարող է ամբողջությամբ տեսաձայնագրառվել: Ենթահանձնաժողովի կողմից կազմվում է արձանագրություն գործնական քննության ընթացքի և արդյունքների մասին, որը ստորագրվում է ենթահանձնաժողովի բոլոր անդամների կողմից:

33. Ենթահանձնաժողովի արձանագրությունը կազմում է Կոմիտեի նախագահի կողմից նշանակված քարտուղարը, որը ենթահանձնաժողովի անդամ չի հանդիսանում:

34. Արձանագրության մեջ ներառվում են ենթահանձնաժողովի անդամների և թեկնածուի դիտարկումները:

35. Ենթահանձնաժողովը կայացնում է հետևյալ որոշումներից մեկը՝

1) թեկնածուն համապատասխանում է ուղեկցորդի հատուկ և լրացուցիչ պահանջներին.

2) թեկնածուն չի համապատասխանում ուղեկցորդի հատուկ և լրացուցիչ պահանջներին:

36. Ենթահանձնաժողովի որոշումը պարտադիր է հանձնաժողովի համար:

37. Թեկնածուին վերաբերյալ ենթահանձնաժողովի արձանագրությունից քաղվածքը Կոմիտեն էլեկտրոնային փոստի միջոցով ուղարկում է թեկնածուին ենթահանձնաժողովի կողմից որոշումը կայացնելուց 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

38. Ենթահանձնաժողովի որոշման վերաբերյալ հարցը Կոմիտեի նախագահին ուղարկում է հանձնաժողովի մոտակա նիստի դեռևս չլրացված օրակարգ և

էլեկտրոնային փոստի միջոցով թեկնածուին տեղեկացնում է հարցազրույցի օրվա մասին:

7. ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԻՆ ԹԵԿՆԱԾՈՒԻ

ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՍՏՈՒԳՈՒՄԸ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ

39. Սույն որոշմամբ նախատեսված ուղեկցորդի որակավորման ընդհանուր պահանջներին համապատասխանությունը ստուգվում և գնահատվում է թեկնածուի ներկայացրած փաստաթղթերի և դրանցում պարունակվող տեղեկությունների հիման վրա՝ ստուգելով դրանց վավերականությունը, ամբողջականությունը և իսկությունը, իսկ սույն որոշմամբ նախատեսված դեպքերում՝ նաև հարցազրույցի հիման վրա:

40. Կոմիտեի նախագահը կարող է դիմել պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմիններին, ինչպես նաև թեկնածուի կողմից ներկայացված փաստաթղթերում մատնանշված կամ հիշատակվող իրավաբանական անձանց, կառույցներին և մասնավոր անձանց՝ թեկնածուի կողմից ներկայացված տվյալների իսկությունը ստուգելու համար:

41. Սույն որոշմամբ հաստատված Հավելված 9-ի 4-րդ կետի 2-րդ ենթակետով սահմանված պահանջը Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի չհանդիսացող թեկնածուի համարվում է բավարարված, եթե թեկնածուն ներկայացրել է սույն Հավելված 10-ի 7-րդ կետի 4-րդ ենթակետով սահմանված փաստաթուղթ:

42. Սույն որոշմամբ հաստատված Հավելված 9-ի 4-րդ կետի 4-րդ ենթակետով սահմանված պահանջը համարվում է բավարարված, եթե Հայաստանի Հանրապետության բժշկական հաստատությունից տեղեկանքով հաստատվում է, որ թեկնածուն չի տառապում սույն որոշմամբ հաստատված Հավելված 9-ի 4-րդ կետի 4-րդ ենթակետով հիվանդությամբ:

43. Սույն որոշմամբ հաստատված Հավելված 9-ի 4-րդ կետի 5-րդ ենթակետով սահմանված պահանջը համարվում է բավարարված, եթե ներկայացվել է Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված և գործող ապահովագրական

ընկերությունից դժբախտ պատահարներից և դեպքերից կյանքի և առողջության ապահովագրության պոլիս կամ ապահովագրական պայմանագիր:

44. Լեզվական հմտությունը ստուգելիս թեկնածուն չի կարող օգտվել բառարանից:

45. Սույն որոշմամբ հաստատված Հավելված 9-ի 5-րդ կետով սահմանված ուղեկցորդի որակավորման հատուկ և նույն հավելվածի 3-րդ գլխով նախատեսված լրացուցիչ պահանջներին թեկնածուի համապատասխանությունը ստուգվում և գնահատվում է հետևյալ եղանակներից մեկով կամ մի քանիսով միաժամանակ՝

1) թեկնածուի ներկայացրած գրավոր փաստաթղթերի, այդ թվում՝ վերապատրաստման դասընթացն ավարտելու մասին ավարտական վկայականի և ներդիրի վերլուծության հիման վրա.

2) թեկնածուի հետ հարցազրույցը հարց ու պատասխան ձևաչափով անցկացնելով.

3) գործնական քննության միջոցով:

8. ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ԿԱԶՄԸ ԵՎ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳԸ

46. Հանձնաժողովը ոչ մշտական հիմունքներով գործող մարմին է:

47. Հանձնաժողովի անդրանիկ կազմը հաստատվում է Կոմիտեի նախագահի հրամանով սույն որոշումն ընդունվելուց հետո 3 ամսվա ընթացքում: Հրամանում նշվում է հանձնաժողովի յուրաքանչյուր անդամի նշանակման ժամկետը:

48. Հանձնաժողովի անդամի նշանակման ժամկետը չի կարող գերազանցել 2 տարին, բացառությամբ Կոմիտեի նախագահի, նրան ի պաշտոնե փոխարինող անձի կամ Կոմիտեի աշխատողների, ում համար նշանակման ժամկետի սահմանափակում չի կիրառվում:

49. Հանձնաժողովի կազմը, անդամների նշանակման ժամկետը և այլ փոփոխությունները հաստատվում են Կոմիտեի նախագահի հրամանով: Կոմիտեի նախագահի պարտականությունն է ապահովել, որ ենթահանձնաժողովը մշտապես համալրված լինի սույն Հավելված 10-ով նախատեսված քանակի անդամներով:

50. Կոմիտեի նախագահը կամ նրան ի պաշտոնե փոխարինող անձը հանդիսանում է հանձնաժողովի մշտական անդամ և ղեկավարում է հանձնաժողովը:

51. Հանձնաժողովը բաղկացած է 9 անդամից՝

- 1) Կոմիտեի 3 աշխատող,
- 2) Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված և գործող ուղեկցորդների ներկայացուցչական գործառույթներ իրականացնող հասարակական միավորներից՝ 2 անդամ,
- 3) զբոսաշրջության վերաբերյալ առնվազն 5 տարվա դասավանդման փորձ ունեցող 1 գիտնական,
- 4) մարդկային ռեսուրսների կառավարման ոլորտի 1 մասնագետ,
- 5) հոգեբանության գիտական կոչում ունեցող 1 գիտնական հոգեբան,
- 6) ոլորտային 1 մասնագետ, ով տիրապետում է բուսական և կենդանական աշխարհի ներկայացուցիչների, ինչպես նաև բնության հատուկ պահպանվող տարածքների (պետական արգելոցներ, ազգային պարկեր, պետական արգելավայրեր և բնության հուշարձաններ) վերաբերյալ տեղեկատվությանը:

52. Հանձնաժողովը ղեկավարում է Կոմիտեի նախագահը կամ նրան ի պաշտոնե փոխարինող անձը:

53. Հանձնաժողովը՝

- 1) վարում է հարցազրույց,
- 2) սույն որոշմամբ սահմանված դեպքերում ստուգում է թեկնածուի կողմից ներկայացված գրավոր փաստաթղթերը և այդ փաստաթղթերի հիման վրա գնահատում թեկնածուի համապատասխանությունը ուղեկցորդի որակավորման պահանջներին,
- 3) օտար լեզվի իմացության ստուգման համար հրավիրում է թարգմանիչ,
- 4) գործնական քննության արդյունքները վերլուծելիս հիմք է ընդունում ենթահանձնաժողովի որոշումը:

54. Հանձնաժողովի նախագահը կամ նրան ի պաշտոնե փոխարինող անձը՝

- 1) նիստի սկզբում պարզում է նիստի իրավազորությունը և հանձնաժողովի բացակա անդամների, ինչպես նաև հանձնաժողովի նիստին հրավիրված անձանց պատշաճ ծանուցված լինելու հարցը,
- 2) հանձնաժողովի նիստին հրավիրված անձանց տեղեկացնում է նիստի դռնփակ լինելու (նիստը դռնփակ անցկացվելու դեպքում) և նիստում քննարկվող հարցերի ու այլ տեղեկությունների հրապարակման ենթակա չլինելու մասին,
- 3) հայտարարում է հանձնաժողովի նիստը հետաձգելու կամ ընդմիջելու մասին,
- 4) նիստի ընթացքում հրապարակում է նիստի օրակարգը,
- 5) ձայն է տալիս ելույթի, ինչպես նաև հարցի կամ դրան պատասխանելու համար, հանում է այն հարցերը կամ դադարեցնում է այն ելույթները, որոնք չեն առնչվում կամ վերաբերելի չեն հանձնաժողովի նիստում քննարկվող հարցերի էությանը,
- 6) հայտարարում է քվեարկության անցկացման մասին,
- 7) կայացնում է որոշում յուրաքանչյուր հարցով որոշումը հրապարակելու ժամանակի և վայրի մասին,
- 8) հայտարարում է հանձնաժողովի նիստի ավարտի մասին,
- 9) հանձնաժողովի բնականոն աշխատանքներն ապահովելու համար իրականացնում է այլ գործառույթներ:
 55. Հանձնաժողովն իր աշխատանքները կազմակերպում է նիստեր հրավիրելու միջոցով:
 56. Հանձնաժողովը նիստերը վարում է առնվազն 1 դիմումի առկայության պարագայում ամսական առնվազն երկու անգամ:
 57. Հանձնաժողովն իրավազոր է, եթե դրան մասնակցում են Հանձնաժողովի անդամների կեսից ավելին:
 58. Հանձնաժողովի նիստերին մասնակցում է Կոմիտեի նախագահի կողմից նշանակված նիստերի քարտուղարը, որի գործառույթն է՝
 - 1) էլեկտրոնային փոստի և հեռախոսազանգի միջոցով տեղեկացնել հարցազրույցի հրավիրվող անձանց հանձնաժողովի նիստի ժամանակի և վայրի մասին,

2) կազմել հանձնաժողովի արձանագրությունը:

59. Հանձնաժողովի քարտուղարը հանձնաժողովի անդամ չէ, չունի քվեարկելու իրավունք և չի կարող կարծիք արտահայտել օրակարգի հարցի վերաբերյալ բովանդակային քննարկումներին:

60. Հանձնաժողովի անդամների դիտարկումները թեկնածուների վերաբերյալ ներառվում են հանձնաժողովի արձանագրության մեջ միայն նրանց գիտությամբ և համաձայնությամբ:

61. Հանձնաժողովը որոշումը կայացնում է գաղտնի քվեարկությամբ «մեկ անձին մեկ ձայն» սկզբունքով՝ կողմ կամ դեմ քվեարկելով: Արձանագրության մեջ ներառվում է ձայների կողմ և դեմ քանակը:

62. Թեկնածուին տրամադրվում է ուղեկցորդի որակավորում, եթե ուղեկցորդի որակավորման տրամադրման որոշմանը կողմ է քվեարկել հանձնաժողովի՝ նիստին մասնակցող անդամների երեք քառորդը:

63. Հանձնաժողովի անդամների միջև քննարկումները համառոտ ներառվում են հանձնաժողովի արձանագրության մեջ, որը ստորագրվում են նիստին ներկա և քվեարկությանը մասնակցած Հանձնաժողովի բոլոր անդամները:

64. Թեկնածուն իրավունք ունի Կոմիտեից ստանալ արձանագրությունից քաղվածք, որը պետք է պարունակի արձանագրությունում ներառված իրեն վերաբերելի հատվածը:

65. Հանձնաժողովի նիստի հրավիրման, վարման, քվեարկության կազմակերպման, թեկնածուի հարցազրույցի գնահատման ուղենիշները, շահերի բախմամբ պայմանավորված քվեարկությանը մասնակցելուց հրաժարվելու կարգը և արդյունքների մասին թեկնածուին ծանուցելու այլ մանրամասները սահմանվում են Կոմիտեի նախագահի հրամանով:

9. ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ

66. Սույն Հավելված 10-ով սահմանված դեպքերում թեկնածուի հետ հարցազրույց անցկացնելու մասին Կոմիտեն էլեկտրոնային փոստի և հեռախոսահամարի միջոցով ծանուցում է թեկնածուին հարցազրույցի անցկացման օրվանից առնվազն 7 աշխատանքային օր առաջ:

67. Հարցազրույցի ընթացքում հանձնաժողովի նիստին ներկա հանձնաժողովի յուրաքանչյուր անդամ գնահատում է հարցազրույցի մասնակից թեկնածուին:

68. Հարցազրույցի մասնակից թեկնածուն, հարցազրույցի իր անհատական ժամից ուշանալու դեպքում, համարվում է հարցազրույցին չներկայացած, բացառությամբ այն դեպքի, եթե հերթականությամբ նախորդ թեկնածուի հարցազրույցը մինչ իր ներկայանալու պահը չի ավարտվել:

69. Թեկնածուի հարցազրույցի առավելագույն տևողությունը մեկ ժամ է:

70. Հարցազրույցն ընթանում է երկու մասով՝

1) անձի ներկայացում (հարցազրույցի առաջին մաս)՝ առավելագույնը 5 րոպե տևողությամբ.

2) ուղեկցորդի որակավորման հատուկ պահանջներին համապատասխանության ստուգում (հարցազրույցի երկրորդ մաս):

71. Հանձնաժողովի անդամները գնահատում են թեկնածուին իրենց ներքին համոզմունքի հիման վրա՝ ելնելով թեկնածուի՝ հարցերին ճիշտ պատասխանելու կարողությունից և պատասխանների ներկայացման ձևից:

72. Հարցազրույցի ժամանակ թեկնածուի գիտելիքները և հմտությունները ստուգվում են սույն որոշմամբ հաստատված Հավելված 11-ով սահմանված թեմաների շրջանակներում:

10. ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԵՐԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐՈՎ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ

ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ ԵՎ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԻՆ ԾԱՆՈՒՑԵԼԸ

73. Սույն Հավելված 10-ով սահմանված դեպքերում Կոմիտեի նախագահի կողմից կայացվող որոշումների մասին Կոմիտեն էլեկտրոնային փոստով տեղեկացնում է թեկնածուին այդ որոշման կայացումից հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ կցելով որոշման տեսաներածված պատճենը:

74. Սույն Հավելված 10-ով սահմանված դեպքերում ենթահանձնաժողովի և հանձնաժողովի կողմից կայացվող որոշումը յուրաքանչյուր հարցի վերաբերյալ կայացվում է հանձնաժողովի օրակարգում ընդգրկված տվյալ հարցի քննարկումից անմիջապես հետո:

75. Սույն Հավելված 10-ով նախատեսված դեպքերում ենթահանձնաժողովի և հանձնաժողովի կողմից ընդունված որոշման արդյունքներով Կոմիտեի նախագահի հրամանն էլեկտրոնային փոստով ուղարկվում է թեկնածուին հանձնաժողովի կողմից որոշումը կայացնելուց հետո 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

76. Ուղեկցորդի որակավորում տրամադրելու մասին որոշումների մասին ծանուցման հետ մեկտեղ թեկնածուին առաջարկվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ծանուցել ուղեկցորդի գործունեության մասին, բացառությամբ «Զբոսաշրջության մասին» օրենքի 18-րդ հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված դեպքի և զգուշացնում առանց ծանուցման ուղեկցորդի գործունեություն իրականացնելու համար սահմանված իրավական հետևանքների մասին:

11. ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՎԿԱՅԱԿԱՆԻ ԵՎ ԱՆՎԱՆԱՔԱՐՏԻ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒՄԸ

77. Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ուղեկցորդի գործունեության մասին ծանուցելուց հետո 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում ուղեկցորդը Կոմիտեից ստանում է ուղեկցորդի որակավորման վկայականը և անվանաքարտը:

78. Որակավորման վկայականը կամ անվանաքարտը կորցնելու դեպքում ուղեկցորդը կարող է գրավոր դիմել Կոմիտե կրկնօրինակը ստանալու համար: Դիմելու օրվանից 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում տրվում է նոր վկայական կամ անվանաքարտ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ
ՂԵԿԱՎԱՐ

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ